

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Tos/10/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416010354
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1416010354.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov JUDr. Tibora Kubíka a JUDr. Richarda Molnára, v trestnej veci obžalovaného X. L. F. M., pre zosnovanie a riadenie zločinu lúpeže podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., o sťažnosti obžalovaného X. proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV z 17.01.2017 sp. zn. 3T/132/2016, na neverejnom zasadnutí konanom 08. februára 2017 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obžalovaného X. L., nar. XX.XX.XXXX sa z a m i e t a.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Bratislava IV z 17.01.2017 sp. zn. 3T/132/2016 bolo rozhodnuté tak, že podľa § 238 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný X. L. naďalej ponecháva vo väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1, písm. c/ Tr. por.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. okresný súd žiadosť obžalovaného X. L. o prepustenie z väzby na slobody zamietol.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub daný obžalovaným X. L. nebol prijatý.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. väzba obžalovaného X. L. sa nenahradila dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť obžalovaný X. L., ktorú odôvodnil tak sám, ako aj prostredníctvom svojej obhajkyne. Sťažovateľ vyslovil názor, že v posudzovanej veci nebol žiadnymi dôkaznými prostriedkami preukázaný jeho úmysel zosnovať a riadiť zločin lúpeže. Z účasti na žalovanom trestnom čine ho usvedčuje iba spoluobžalovaný F. Z.Á., ktorý ako jediný uvádza, že práve on (obžalovaný L.) spáchanie trestného činu organizoval. Výpoveď spoluobžalovaného F. Z. je však spochybniteľná, nakoľko v predmetnej veci je v procesnom postavení obžalovaného, čo znamená, že v tejto pozícii nie je povinný vypovedať pravdu. Navyše F. Z. je nehodnovná osoba, nakoľko bol viackrát liečený na psychiatrii, čo je preukázateľné aj v znaleckom posudku ohľadom skúmania jeho duševného stavu. Obžalovaný tiež poukázal aj na znalecký posudok, ktorý vypracoval L.. X. N. B., v ktorom bolo konštatované, že F. Z. je ťažko závislý na alkohole a jeho vierohodnosť výpovede je znížená. Taktiež znalkyňa W.. N. M. vo svojom znaleckom posudku konštatovala, že F. Z. má sklony k sebapoškodzovaniu, je ťažko závislý od alkoholu, prítomné sú alkoholdepravácie a organickej deteriorácie, psychosociálneho zlyhania debaklových situácií (rodinné, zdravotné, pracovné), aktuálne v štádiu abstinencie. Obžalovaný X. L. ďalej spochybňoval aj ďalšie vykonané dôkazy. Išlo predovšetkým o výpovede poškodených - svedkov. Záverom sa obžalovaný domáhal, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a sám rozhodol spôsobom, že ho prepustí z väzby na slobodu.

Krajský súd v Bratislave preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť obžalovaného X. L. nie je dôvodná.

Sťažnostný súd v rámci povinnej prieskumnej povinnosti zistil, že proti obžalovanému X. L. sa vedie trestné stíhanie pre zosnovanie a riadenie zločinu lúpeže podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Spolu s ním sa vedie trestné stíhanie aj proti obžalovanému F. Z..

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava IV z 11.07.2016 sp. zn. OTp/110/2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 09.08.2016 sp. zn. 1Tpos/56/2016 bol obžalovaný X. L. podľa § 71 ods. 1, písm. c/ Tr. por. vzatý do väzby s tým, že väzba začala plynúť dňom 09.07.2016 o 18.15 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby v Bratislave.

Z obsahu spisu tiež vyplynulo, že prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava IV dňa 27.12.2016 pod sp. zn. 1 Pv 387/16/1104 podala Okresnému súdu Bratislava IV obžalobu na obžalovaného X. L. a spol. pre zosnovanie a riadenie zločinu lúpeže podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedené v citovanom obžalobnom návrhu. Trestná vec obžalovaných X. L. a F. Z. sa vedie na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 3T/132/20156. Prvostupňový súd v predmetnej trestnej veci už aj určil hlavné pojednávanie na deň 07.03.2017.

Rovnako zo spisového materiálu je zrejmé, že prokurátorka okresnej prokuratúry spolu s obžalobou predložila okresnému súdu aj písomnú žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu, nakoľko tejto žiadosti nevyhovela.

Ďalej treba konštatovať, že prvostupňový súd nariadil výsluch obžalovaného na deň 17.01.2017 za účelom jednak obligatórneho rozhodnutia o väzbe obžalovaného, jednak rozhodnutia o jeho žiadosti na prepustenie z väzby na slobodu. Tohto procesného úkonu sa zúčastnili obžalovaný X. L., jeho obhajkyňa a prokurátorka. Obžalovaný zotrval na svojej písomnej žiadosti a domáhal sa prepustenia z väzby na slobodu. Alternatívne sa domáhal, aby jeho väzba bola nahradená písomným sľubom, ktorý predložil na tomto procesnom úkone.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por., ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie obvineného a za to, že obvinený sa na vyzvanie dostaví k policajtom, prokurátorovi alebo na súd a že vždy vopred oznámi policajtom, prokurátorovi alebo súdu

vzdialenie sa z miesta pobytu, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočnú a prijme ju, obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho, alebo s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 238 ods. 3 Tr. por. ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1, najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Krajský súd v Bratislave konštatuje, že zákonné procesné lehoty na rozhodnutie prvostupňového súdu o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby boli dodržané s tým, že obžaloba bola prokurátorkou podaná na vecne a miestne príslušný súd v lehote dlhšej ako dvadsať pracovných dní pred uplynutím základnej lehoty väzby (§ 76 ods. 2 Tr. por.). Formálne podmienky na rozhodnutie okresného súdu o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby boli teda splnené.

Neuniklo však pozornosti nadriadenému súdu, že pri štandardnom postupe mal okresný súd nariadiť neverejné zasadnutie v zmysle § 302 ods. 2 Tr. por., v rámci ktorého mal realizovať aj výsluch obžalovaného. Pokiaľ zo súdneho spisu vyplynulo, že bola vyhotovená iba zápisnica o výsluchu obžalovaného treba konštatovať, že fakticky išlo o neverejné zasadnutie, na ktorom konal a rozhodol senát prvostupňového súdu, tohto sa zúčastnil obžalovaný, obhajkyňa a prokurátor. Zo strany okresného súdu išlo teda len o formálne pochybenie, keďže mala byť vyhotovená zápisnica o neverejnom zasadnutí a nie zápisnica o výsluchu obžalovaného. Kedy súd nariaďuje neverejné zasadnutie je upravené v ustanovení § 301 Tr. por.

Sťažnostný súd pri rešpektovaní prezumpcie nevinu obžalovaného, dospel na podklade dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní k záveru, že obvinenie zo spáchaného trestného činu, pre ktorý bola podaná obžaloba sa od vznesenia obvinenia výraznejšie nezoslabilo a je tu aj naďalej dostatočné dôvodné podozrenie, že obžalovaný X. L. sa mal dopustiť žalovanej trestnej činnosti. Námietky obžalovaného o nedostatku konkrétnych skutočností pristupujúcich k podmienke dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu sú preto v tomto štádiu trestného konania neopodstatnené.

Argumentáciu, ktorú obvinený X. L. použil v rámci odôvodnenia podanej sťažnosti, bude môcť uplatniť v rámci svojej obhajoby na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom, keďže v tomto štádiu trestného konania sa nemôže krajský súd zaoberať otázkou viny alebo nevinu obvineného, a rovnako nie je oprávnený dávať súdu prvého stupňa záväznú pokynu, k akým záverom má dospieť pri hodnotení jednotlivých dôkazov, a ani k tomu, aké celkové skutkové zistenia má urobiť. Bolo by nelogické, aby bol žalovaný zločin jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaný ešte skôr, než sa začne vykonávať dokazovanie na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom.

Súd prvého stupňa u obžalovaného X. L. správne ustálil, že väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1, písm. c/ Tr. por. trvajú aj po podaní obžaloby.

Čo sa týka dôvodov tzv. preventívnej väzby (§71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) tieto možno naďalej vyvodiť tak z charakteru trestnej činnosti, pre ktorú sa vedie trestné stíhanie, ako aj z osoby obžalovaného, ktorý sa v minulosti dostal do rozporu so zákonom a bol postavený pred súd pre násilnú trestnú činnosť. Z odpisu registra trestov totiž vyplynulo, že obžalovaný bol doposiaľ dvakrát súdne trestaný. Pre úplnosť treba dodať, že uvedené odsúdenia sú už zahladené. Naproti tomu zahľadzenie odsúdenia, resp. zákonná fikcia, že sa na páchatel'a hľadí, akoby nebol odsúdený, nebráni súdu, aby pri hodnotení osoby obžalovaného prihliadol na skutočnosť, že obžalovaný v minulosti spáchal trestné činy a z tejto skutočnosti sa dali vyvodiť príslušné závery, že sa jedná o obžalovaného so sklonsmi páchať trestnú činnosť a má negatívny, resp. ľahostajný vzťah k spoločenským hodnotám chránených Trestným zákonom.

Ak obžalovaný v sťažnosti proti napadnutému uzneseniu namietal neexistenciu väzobných dôvodov, tak práve vyššie popísané a rozvedené skutočnosti, týkajúce sa osoby obžalovaného a okolností prípadu, možno považovať za tie konkrétne skutočnosti, z ktorých aj naďalej vyplývajú väzobné dôvody uvedené v ustanovení § 71 ods. 1, písm. c/ Tr. por. Uvedenému zodpovedá aj judikatúra Ústavného súdu SR (II. ÚS 67/2013), podľa ktorej, pri rozhodovaní o väzbe môže súd riziko páchania trestnej činnosti len odhadovať (prognózovať) a preto nie je nevyhnutne nutné, aby zo strany väzobne stíhanej osoby už k takémuto konaniu alebo pokusu došlo.

Nadriadený súd taktiež konštatuje, že senát prvostupňového súdu postupoval procesne správne, keď spojil konanie o ďalšom trvaní väzby obžalovaného po podaní obžaloby s konaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Aj podľa názoru krajského súdu je podaná žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu nedôvodná.

Krajský súd sa napokon stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že nahradenie väzby obžalovaného X. L. prijatím písomného sľubu a dohľadu probačným a mediačným úradníkom sú v danom prípade vzhľadom na povahu prejednávanej veci a osobu obžalovaného nedostatočnými inštitútmi. Tieto prostriedky nahradzujúce väzbu sú len možnosťou a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody. Za daných okolností nemožno dôvodne očakávať, že prípadný písomný sľub alebo dohľad by boli vôbec schopné zmysluplným spôsobom korigovať, resp. udržiavať správanie sa obžalovaného v zákonných mantineloch.

V posudzovanom prípade základná lehota väzby u obžalovaného je ohraničená lehotou siedmich mesiacov v zmysle § 76 ods. 2 Tr. por. U obžalovaného začala plynúť dňom 09.07.2016 a uplynie dňa 09.02.2017. Vzhľadom k tomu, že dňa 27.12.2016 bola na obžalovaného X. L. podaná obžaloba a prvostupňový súd rozhodol o ďalšom trvaní väzby podľa § 238 ods. 3 Tr. por. dňom 17.01.2017 a toto väzobné rozhodnutie sa stalo právoplatným následným uznesením sťažnostného súdu zo dňa 08.02.2017, možno potom konštatovať, že došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe obžalovaného do uplynutia lehoty, ktorá bola základnou lehotou väzby v prípravnom konaní. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že väzba musí byť zákonná na podklade rozhodnutia súdu a jej trvanie musí byť časovo ohraničené. V danej veci sa takto naznačeným spôsobom postupovalo.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení rozhodol Krajský súd v Bratislave tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prístupná.